

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf. Zend de gegevens uiterlijk op 26 mei naar de Citogroep.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een opgave maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Voor deze toets kunnen maximaal 71 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Management & Organisatie (nieuwe stijl) HAVO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten per opgave.

4 Antwoordmodel

Antwoorden	Deel- scores
------------	-----------------

Opgave 1

Maximumscore 1

- 1 Het doel van de Wet op de ondernemingsraden is ervoor te zorgen dat de werknemers hun belangen binnen de onderneming kunnen behartigen (door middel van wettelijk afdwingbare medezeggenschap).

Maximumscore 2

- 2 twee van de volgende:
- adviesrecht
 - instemmingsrecht
 - recht op informatie
 - consultatierecht

Maximumscore 2

- 3 voorbeelden van juiste antwoorden:
- Leden van de OR worden door de bestuurders belemmerd in hun werk voor de raad.
 - Leden van de OR hebben het gevoel dat ze niet serieus worden genomen.
 - Leden van de OR hebben te kampen met tijdgebrek door de combinatie van OR-werk en het gewone werk.

Opgave 2

Maximumscore 1

- 4 product

Maximumscore 2

- 5 Dit besluit hoort tot de niet-beïnvloedbare omgevingsfactoren. De overheid schrijft door wetgeving regels voor.

Maximumscore 4

- 6 prijzen:
1a	veerwip sprinkhaan	€ 502,-	(staat vast)
2b	klautercombinatie 6-hoekig	€ 1.814,-	(tweede voorkeur)
2c	klautercombinatie 8-hoekig	€ 2.144,-	(eerste voorkeur)
3c	vissershut	€ 3.034,-	(tweede voorkeur)
3f	boerderij	€ 3.434,-	(eerste voorkeur)

mogelijke combinaties		prijs	vracht 10%	totaal
• a 2 × eerste voorkeur:	1a – 2c – 3f	6.080	608	€ 6.688,-
• b 1 × eerste, 1 × tweede voorkeur:	1a – 2c – 3c	5.680	568	€ 6.248,-
• c idem:	1a – 2b – 3f	5.750	575	€ 6.325,-
• d 2 × tweede voorkeur:	1a – 2b – 3c	5.350	535	€ 5.885,-

Maximumscore 3

- 7 plaatsingskosten:
voorbereiding	280	
kraanhuur	300	
beton 1,5 × 80	120	
overige materialen	62	
monteurs	480	(0,5 + 5 + 2,5) × 2 × 30
	<u>480</u>	
	€ 1.242,-	

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 3

- 8 • totaal beschikbaar 7.500
 plaatsing 1.242
 beschikbaar voor aankoop 6.258 1
- combinatie a (1a – 2c – 3f) en combinatie c (1a – 2b – 3f) vallen af door te hoge prijs 1
- in verband met voorkeur past combinatie b (1a – 2c – 3c) het best (veerwip sprinkhaan – klautercombinatie 8-hoekig – vissershut) 1

Maximumscore 2

- 9 afschrijvingskosten $\frac{6.248 + 1.242}{10} = 749$
 onderhoud 150
 overige kosten 250
 totale kosten eerste jaar € 1.149,-

Maximumscore 2

- 10 $749 + (150 + 250) \times 1,03^9 = € 1.270,91$ kosten tiende jaar

Maximumscore 4

- 11 vier voorwaarden:
 • a voldoet, de investering blijft beneden de vereiste € 7.500,-;
 • b voldoet, de speeltoestellen voldoen aan de door de overheid gestelde eisen (“Besluit Veiligheid Attractie- en Speeltoestellen”);
 • c voldoet, de garantie betreft 10 jaar op houtrot. Door onderhoud gaan de speeltoestellen volgens de bedrijfsleider meer dan acht jaar mee.
 • d voldoet niet, in het tiende jaar liggen de kosten boven de gestelde voorwaarde van € 1.250,-.

Opgave 3

Maximumscore 2

- 12 Voor het afdrukken van 12 foto’s moet men € 3,- meer betalen. Dat is per foto € 0,25.

Maximumscore 2

- 13 prijs ontwikkelen rolletje = $11 - 36 \times 0,25 = € 2,-$
 of $8 - 24 \times 0,25 = € 2,-$

Maximumscore 3

- 14 opbrengst $100 \times 0,75 = 75,00$
 kosten:
 ontwikkelen $2 \times 2,00$ 4,00
 afdrukken $68 \times 0,25$ 17,00
 aankoop 2 rolletjes $2 \times 2,75$ 5,50
 nabestellingen $35 \times 0,30$ 10,50
 totaal 37,00
 winst € 38,00

Opgave 4**Maximumscore 2**

- 15 twee van de volgende voorwaarden:
- geen concurrentie
 - nieuw product
 - voldoende vraag (per vastgestelde prijs)

Maximumscore 3

- 16 eerste kwartaal prijs € 75,- dus afzet 800
 tweede kwartaal prijs € 45,- dus afzet 1.200
 derde kwartaal prijs € 30,- dus afzet 2.000
 4.000
 vierde kwartaal afzet $8.000 - 4.000 = 4.000$ dus prijs € 15,-

Maximumscore 3

- 17 • plan 1:
$800 \times 75 =$	60.000	
$1.200 \times 45 =$	54.000	
$2.000 \times 30 =$	60.000	
$4.000 \times 15 =$	<u>60.000</u>	
omzet	€ 234.000,-	<u>1</u>
- plan 2:
 omzet $8.000 \times 30 = 240.000$ 1
- Verstappen moet kiezen voor plan 2, want dit plan heeft de hoogste omzet 1

Opgave 5**Maximumscore 2**

- 18 • $23.000 - 42.500 + 7.000 + 500 = - 12.000,-$ 1
 • dat wil zeggen een verlies van € 12.000.000,- 1

Maximumscore 1

- 19 De overige reserves zijn afgenomen.

Maximumscore 1

- 20 $23.000.000 - 8.000.000 = € 15.000.000,-$

Maximumscore 2

- 21 voor 2001-2002: $18 \times 30.000 \times 22,50 = 12.150.000$
 voor 2002-2003: $18 \times 18.000 \times 22,50 + 17.000 \times 315 = 12.645.000$
 extra opbrengst: $12.645.000 - 12.150.000 = € 495.000,-$

Maximumscore 1

- 22 $\frac{3}{4}$ van 100% = 75%

Maximumscore 1

- 23 Ja, $8\% \times 346.000 > 17\% \times 150.000$

Maximumscore 2

- 24 $75\% \times (346.000 - 150.000) - 50.000 = € 97.000,-$

Maximumscore 2

- 25 $18 \times 100.000 + 18 \times (17.000 + 18.000) \times 2,5 = 3.375.000$
 $180.000 \times 18 = 3.240.000$
 De verwachte huurkosten in 2002-2003 zijn € 135.000,- meer dan de werkelijke huurkosten in 2001-2002.

Maximumscore 1

- 26 Ze lopen minder risico bij een afname van het aantal toeschouwers.

Maximumscore 3

27 ☐	• verbetering resultaat door actie shirtreclame	15.000.000	
	• verbetering resultaat door actie seizoenkaart	495.000	
	• verbetering resultaat door actie merchandising	97.000	
	• verslechtering aanpassing huurprijzen	<u>- 135.000</u>	
	totale verbetering resultaat	15.457.000	<u>2</u>
- Het doel wordt bereikt want het verwachte bedrijfsresultaat in het seizoen 2002-2003 zal een nettowinst zijn van $15.457.000 - 12.000.000 = € 3.457.000,-$
- 1

Opgave 6

Maximumscore 2

- 28 bruto jaarinkomen: $1.930 \times 12 \times 1,08 = 25.012,80$
 Volgens de tabel kan € 102.045,- geleend worden.

Maximumscore 3

29 ☐	• hypothecaire lening	102.045,-	
	• spaargeld $30.000,- \times 1,04^6$	<u>37.959,57</u>	<u>1</u>
	• verkoopprijs appartement	140.004,57	<u>1</u>
	• conclusie: ze hebben voldoende financiële middelen om het appartement te kopen	€ 135.000,-	<u>1</u>

Maximumscore 3

- 30 • schuldrest na 3 jaar $100.000 - (1.505 - 1.580 - 1.659) = € 95.256,-$ 1
 • interest 4e jaar: $5\% \text{ van } 95.256 = € 4.762,80$ (afgerond € 4.763,-) 1
 • aflossing 4e jaar: $6.505 - 4.762,80 = € 1.742,20$ (afgerond € 1.742,-) 1

Opgave 7

Maximumscore 2

- 31 interestkosten 2002 = $5\% \text{ van } 20.000.000 + 800.000 = 1.800.000$

$$RTV = \frac{4.500.000 + 1.800.000}{22.000.000 + 20.000.000 + 9.000.000} \times 100\% = 12,4\%$$

Maximumscore 1

- 32 voorbeelden van een juist antwoord:
 • Brugmans wil op een snelle wijze het marktaandeel vergroten.
 • Door de overname van Vlaamaccount krijgt Brugmans N.V. kennis van de Belgische markt.

Maximumscore 3

$$33 \quad \square \quad \frac{22.000.000}{\text{totaal vermogen}} \times 100\% = 40\%$$

$$\text{totaal vermogen} = \frac{100\%}{40\%} \times 22.000.000 = 55.000.000$$

$$\text{uitbreiding vreemd vermogen} = 55.000.000 - 51.000.000 = \text{€ } 4.000.000,-$$

Einde